

Roc esquerdat

Navàs

Ubicació

Comarca:	Bages
Lloc/Adreça:	Sector nord-oest del terme municipal. Antic terme del castell de Castelladral.
Emplaçament	Des de la Capsada camí que baixa serpentejant pel costat est fins a trobar el torrent, uns 300 m al sud de la masia.
Alçada:	528
Coordenades:	
Latitud:	41.91092
Longitud:	1.75681
UTM Est (X):	396898
UTM Nord (Y):	4640633

Classificació

Número de fitxa	08141 - 380
Àmbit:	Patrimoni immaterial
Tipologia	Tradició oral
Estil / època:	Modern Contemporani Popular
Segle	XVII-XX
Estat de conservació	Regular
Notes de conservació:	Llegenda recollida al blog de Maria Estruch
Protecció	Inexistent
Accés	Difícil
Ús actual:	Cultural
Titularitat	Pública
Titular:	08140A011000560000IY
Fitxes associades:	
La Capçada	
Autoria de la fitxa	Jordi Piñero Subirana
Data de registre de la fitxa:	dl., 19/07/2021 - 14:06

Descripció

Llegenda recollida per Isidre Soler i Peraltó, àlies Filaborres (1918 – 2008), afeccionat a la història i a la cultura popular que va viure molts anys en un mas de Castelladral. Maria Estruch va transcriure una versió del text d'Isidre Soler, que està publicat al seu blog “Arrels”, i aquí en fem un resum.

La tradició popular s'inspira en una roca singular, de forma arrodonida i que té un trau o una esquerda ben recta al mig. S'ha després d'una petita cinglera que hi ha vora un torrent que conflueix a la riera de Tauler, uns 300 m al sud de la masia de la Capsada. En aquesta zona hi ha altres roques amb esquerdes, ja que sembla que hi ha hagut algun moviment tectònic. També hi ha un amagatall sota una balma. Així mateix, en un indret una mica més allunyat hi ha el Toll dels Banyuts. Segons una tradició també recollida per Isidre Soler, es diu que les nits de lluna plena s'hi banyaven uns éssers diminuts, rosadets i panxuts com garrins, i amb una testa coronada amb dues banyetes.

La llegenda del Roc esquerdat diu que ja fa molt temps, tal vegada cap al segle XVII, en una masia de Castelladral dita la Capsada hi van succeir uns fets molt tristos. A uns dotze minuts de la casa pairal hi ha un gran roc en forma de poma partit ben bé pel mig. Un bon dia el propietari de la masia va anar a Barcelona i va comprar una capa al mercat dels Encants. Passats uns dies, l'home no es trobava gens bé i va anar empitjorant fins que es va morir. Pocs dies després tota la família estava empestada, i van deduir que la causa d'aquesta terrible malura la va portar aquella capa. Mentre la família anava morint, ningú hi va anar a ajudar-los. Només la minyona que tenien, desesperada, es desvivia per cuidar-los. Un cop morts, amb el carretó els anava portant a una catauera que hi havia darrere del Roc Esquerdat. I així es va acabar aquella terrible pesta. De manera que, darrera del Roc Esquerdat, encara hi ha la sepultura d'aquesta família. La pobra minyona se'n va sortir. Era una dona molt pietosa, que cada dia pregava a Déu perquè l'ajudés i li donés salut i força. I així fou!

Bibliografia

ESTRUCH, Maria. “Llegendes i contalles de Castelladral”, *Arrels* (blog internet)

Enllaços d'interès:

[Blog de Maria Estruch "Arrels"](#)

